№ 8(61) • ЛІСТАПАД 2014

ЮБИЛЕЙКА

ІНФАРМАЦЫЙНА-АНАЛІТЫЧНЫ БЮЛЕТЭНЬ

ПРАЕКТ "Я БЫЎ ТУТ":

гісторыя на берасцейскіх вуліцах

Берасце – сапраўдны гістарычны скарб постацяў, якія ўслаўлялі, развівалі і абаранялі родны куток. Гэта і Казімір Лышчынскі, Мікалай Радзівіл Чорны, Саламон Грынберг, Юліян Урсын Нямцэвіч, Ягайла, Вітаўт і іншыя героі.

Падрабязна спынюся на асобах, якія ўшанаваў берасцейскі праект "Я быў тут" пад эгідай АРР "Дзедзіч".

Даведка: каманда праекта "Я быў тут" – тры ідэйныя берасцейскія дзяўчыны (Алена Каховіч, Вольга Сыраватка і Вольга Ярамчук).

Алена Каховіч пра назву праекта:

- Я думаю ўсе бачылі надпісы кшалту "тут быў Вася". У свядомасці людзей запраектавана захаваць нешта пасля сябе. У гісторыі Берасця такіх прыкладаў шмат. Хтосьці славіў горад сваёй плённай навуковай працай, хтосьці ўнёскам у архітэктурнае аблічча горада, а хтосьці падараваў гораду Магдэбургскае права.

Героі праекту "Я быў тут":

Мікалай Радзівіл Чорны – канцлер Вялікага Княства Літоўскага (ВКЛ), ваявода віленскі, заснавальнік Нясвіжскай лініі роду Радзівілаў. У Берасці Мікалай адчыніў друкарню і ў 1563 годзе была выдадзена Берасцейская Біблія.

Саламон Грынберг – архітэктар, пабудаваў у Берасці аптэку ў 1923 годзе, якая працуе і сёння.

Юліян Урсын Нямцэвіч – ад'ютант і сакратар Т. Касцюшкі. Вучыўся ў Берасцейскім езуіцкім калегіўме 7 год.

Ягайла – вялікі князь літоўскі падараваў у 1390 годзе Берасцю Магдэбургскае права.

Вітаўт – адзін з найбольш вядомых кіраўнікоў ВКЛ. Фундатар шматлікіх берасцейскіх храмаў. У свой час пацвердзіў Магдэбургскае права.

Падрабязна пазнаёміцца з гістарычнымі постацямі Берасця можна ў групе праекта "Я быў тут".

Алена Каховіч пра постаці праекта:

- Асобы для праекта адбіраліся трошкі хаатычна, але кожны з іх зрабіў значны ўнёсак у развіццё горада ў розныя часы. Часу, калі Берасце ўваходзіла ў склад ВКЛ, надаецца асобая ўвага. Але, і Нямцэвіч, і Грынберг рабілі таксама важныя справы ў свой час.

Прагульваючыся па берасцейскіх вуліцах прыемна і нечакана было сустрэць гістарычных асоб, пра некаторых папоўніць свае веды, напрыклад пра Саламона Грынберга і яго аптэку.

Як паведаміла Алена Каховіч, з 17 па 24 лістапада прайшоў фотаконкурс "Зрабі сэлфі з гістарычнай постаццю". Трэба было знайсці на вуліцах Берасця выяву асобы (Ягайлы, Вітаўта, Грынберга, Нямцэвіча ці Радзівіла), зрабіць з імі так званае сэлфі і абавязкова паставіць хэштэг #byutut. Пасля будуць сабраны ўсе фотаздымкі з хэштэгам і адабраны лепшыя. Пераможцаў чакаюць падарункі з гістарычнай тэматыкай!

Дзяўчыны з праекту адзначылі, што дапамагала і малявала гістарычныя постаці берасцейская мастачка Вольга Стрыжнёва.

Група "Я быў тут" Укантакце: vk.com/byutut

З пытаннямі можна звяртацца на пошту: dzedzich@tut.by

dzedzich.org

ВЕЛАФОРУМ-2014

Кампанія «За вела-Брэст!» паўдзельнічала ў велафоруме, які ў гэтым годзе быў арганізаваны ў Львове.

Такі велафорум праходзіць ва Украіне ўжо ў шосты раз і збірае паў-Эўропы. На гэты раз «на каву да Львіва» прыехалі ўдзельнікі не толькі з усей Украіны, але і з Польшы, Чэхіі, Францыі, Латвіі, Эстоніі, Бельгіі і канешне, Беларусі. Трэба адзначыць, што акрамя кампаніі «За вела-Брэст!», Беларусь яшчэ прадстаўлялі «Менскае роварнае таварыства».

Арганізатарамі форума выступаюць не толькі роварныя ініцыятывы, але і мэрыя Львова, што таксама надае мерапрыемству грунтоўнасці і павагі. Таму і сам форум доўжыўся тры дні, кожны са сваёй тэматыкай. Першы, найбольш афіцыйны дзень, праводзіўся ў мэрыі, там абмяркоўвалі пытанні звязаныя з мясцовымі органамі самакіравання і транспартнымі планавальнікамі. А потым, удзельнікі першага дня праехаліся па горадзе, паглядзець ды ўласнаручна абкатаць ўжо створаную роварную інфраструктуру, каб адчуць усе дахопы і недахопы.

Наступны, другі, дзень форума тычыўся пытанняў велаінфраструктуры, агульнай папулярызацыі ровароў. Усе гэта з міжнароднымі прыкладамі, графікамі-схемамі і карыснай інфармацыяй. Цікавы даклад быў у Міхаіла Пжепюркі. Які з’яўляецца роварным афіцэрам Любліна, ён вырашае пытанні велаінфраструктуры і развіцця роварнага руху ў горадзе. Дэрэчы, менавіта Люблін горад-лідар у Польшы ў намінацыі вела-фрэндлі.

Што тычыцца Львова то тут быў арганізаваны фестываль «Rover Film Festival; круці педалі — глядзі кіно!». Сэнс гэтага фестывалю ў тым, што ўдзельнікі каб атрымаць электрычнасць для прагляду сацыяльных фільмаў павінны круціць педалі ровару з дынама-машынай.

Пасля такіх дакладаў, можа падацца, што мы з вамі жывем ў каменым вяку роварнай цывілізацыі. Але пасля, уё ж пагаджаешся з сівой беларускай мудрасцю «працуй пільна і тут будзе Вільна». Менавіта пра асобную актыўнасць пэўных велаактывістаў, велаініцыятыў і іх уражлівыя вынікі гаварылі на трэццім, заключным дню форума.

Пазнавальны і з гумарам даклад быў у прадстаўніка Львоўскай рады. Ён распавёў, што змянілася ў Львове ў апошнія часы. Жыхарам Львова пашансавала што іх мэр любіць ровары, таму канешне і велаінфраструктура развіваецца больш актыўна.

Шмат каму знаёма праблема крадзяжоў ровараў. Каманда праект Backmy.bike стварыла мабільную пляцоўку куды пацярпелыя могуць кідаць свае ровары і звяртацца за дапамогай.

Напрыканцы канферэнцыі роварная эстафета была перададзена Крывому Рогу, дзе ў наступным годзе будзе адбывацца Велафорум.

Удзел у такім форуме для прадстаўнікоў з Беларусі быў вельмі карысным. Цікава было паглядзець якія існуюць праблемы ў розных краінах і як яны іх пераадольваюць. Спадзяемся, што ў хуткім часе такі велафорум пройдзе і ў Беларусі.

dzedzich.org

БРЕСТЧАНИН СДЕЛАЛ КАЛЕНДАРЬ С УНИКАЛЬНОЙ «ПОГОНЕЙ»

Настенный календарь с изображением «Погони» со старинной гравюры сделал брестчанин.

Идея сделать оригинальный календарь с исторической символикой у брестчанина Дениса Турченяка возникла давно.

Самым сложным для автора было найти оригинальное изображение соответствующего качества, которое бы стало центральным элементом будущего печатного продукта.

«Искал в интернете, в книгах, но ничего подходящего найти не мог. Однажды зашел на польский интернет-аукцион, где мне удалось приобрести гравюру немецкого гравера Альбера Вогеля (Albert Vogel 1814-1886), созданную им по рисунку известного польского художника Юлиуша Коссака.

Коссак известен тем, что создал множество полотен, на которых изображены батальные сцены с участием кавалерии», - пояснил Денис Турченяк.

После приобретения брестчанин начал искать печатные источники, в которых могла быть опубликована данная «Погоня».

«Первое и пока единственное мне известное изображение этой гравюры в печатных источниках появилось в изданной в 1856 году книге «Zrzodlopisma do dziejow Unii Korony Polskiej i W. Ksiestwa Litewskiego. Значит, сама гравюра была изготовлена ранее этого срока, а возможно и специально для этого издания. Гравюра, опубликованная в книге, немного отличается от моей. На моей есть подпись: «Wlasciwy herb litewski». В книге этого нет», - поделился автор.

Приобретенный оригинал брестчанин отсканировал и с помощью дизайнера создал макет календаря, который затем отпечатал на матовой бумаге формата А2 небольшим тиражом.

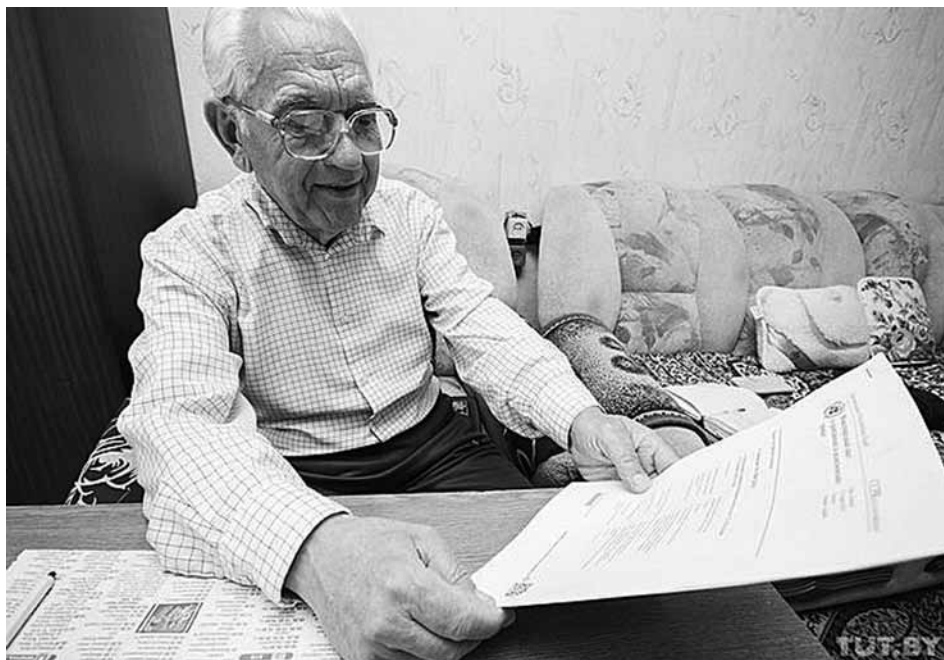
Пока приобрести продукт можно лишь в некоторых магазинах Минска и Бреста.

рух.by

ШТРАФ ЗА КЛЕВЕТУ ОТМЕНИЛИ

Комитет ООН по правам человека заступился за брестчанина.

Брестчанин назвал замдиректора страховой компании “пустоголовой” и обжаловал штраф за клевету.

Бывший оценщик Павел Козлов утверждает, что в брестском филиале крупной страховой компании, с которым он сотрудничал, его заставляли занижать размер вреда транспортным средствам от ДТП.

Возмущенный такой политикой, он написал обращение министру финансов РБ, в котором эмоционально высказался в отношении заместителя директора филиала. Суд посчитал выпад оскорбительным и назначил штраф. Пенсионер не согласился и успешно обжаловал решение суда в Комитете ООН по правам человека.

За плечами 79-летнего Павла Степановича Козлова 58 лет общего трудового стажа. В свое время он прошел все ступени карьерной лестницы в брестской автошколе: от преподавателя до директора. О трудовых годах вспоминает тепло, с улыбкой и гордостью.

«Меня советская власть воспитала так, что где бы я ни работал, я всегда делал так, чтобы никто, кроме меня, лучше бы не сделал. И добивался успехов», - рассказывает собеседник.

Помимо основной работы, Павел Степанович также помогал милиции в расследовании уголовных дел по дорожно-транспортным происшествиям - проводил автотехнические экспертизы. Специалистом был отличным и в конце 90-х, после выхода на пенсию, без дела не сидел.

«Когда я вышел на пенсию, то получал гроши. Мне денег хватало примерно на полмесяца. Тогда вводилось как раз обязательное страхование автогражданской ответственности и требовались оценщики», - вспоминает собеседник.

К тому времени Павлу Степановичу было уже за шестьдесят. Пенсионер с богатым опытом в автотранспортной сфере окончил курсы, получил лицензию и устроился на работу. Поначалу все складывалось удачно, однако через некоторое время у совестливого брестчанина возник конфликт с руководством филиала страховой компании, с которой он сотрудничал.

«Работники страховой компании меня заставляли умышленно занижать размер вреда транспортным средствам от ДТП, чтобы меньше были страховые выплаты. Я составлял заключения по расценкам немецких каталогов, которые были рекомендованы нам для использования. Работники, не имея познаний, говорили: «Ой, сумма большая, уменьшай и все». Я не мог, если деталь по каталогу стоила два доллара, сделать один. Я доказывал, уговаривал, обращался к руководству, говорил, что я не имею права», - рассказал брестчанин.

Как признается Павел Степанович, в компании его возражения игнорировали. Тогда в январе 2005 года он обратился к министру финансов РБ. В своем письме пенсионер достаточно резко высказался в адрес заместителя директора филиала, указав, что она

«пустоголовая, не способна к предпринимательской деятельности и в целом находится на уровне учащегося восьмого класса со знаниями страхового агента».

Эмоциональное письмо не осталось без внимания и вскоре в отношении Павла Степановича был составлен протокол за клевету. 11 марта 2005 года суд Ленинского района Бреста признал его виновным и назначил штраф в размере 24 тысяч белорусских рублей.

Как указано в сообщении Комитета ООН по правам человека, в своем решении районный суд отметил, что утверждение автора о том, что замдиректора филиала по своему развитию соответствует общему уровню ученика восьмого класса со знаниями страхового агента, не соответствует действительности и является оскорбительным; выражение «пустоголовая» унизительно. Суд основывал свои выводы на представленном письме от работодателя, в котором перечислялись ее профессиональные качества и указывался тот факт, что она окончила университет.

ОБЖАЛОВАНИЕ

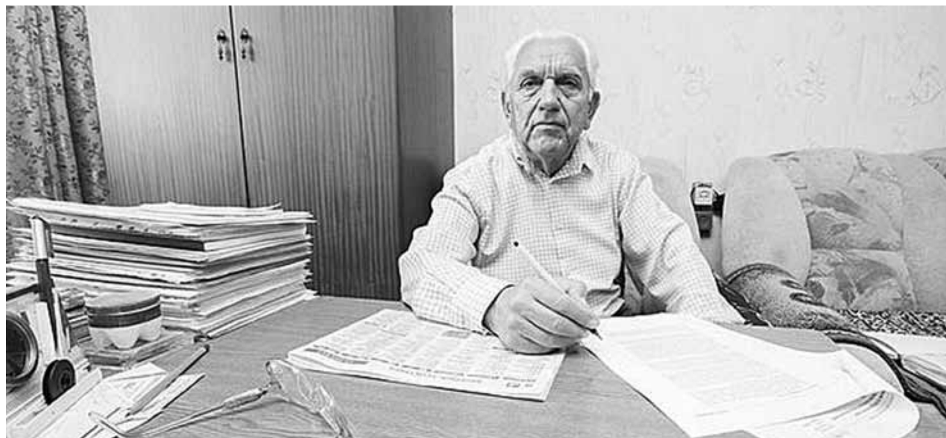
Пенсионер обжаловал решение районного суда в областном (в октябре 2006 года) и Верховном (ноябрь 2006 года) судах. Однако отмены решения так и не добился. Отчаявшись, Павел Степанович подал жалобу в Комитет ООН по правам человека. Его обращение было зарегистрировано 26 июня 2008 года. Пенсионер настаивал, что выражения, которые белорусский суд посчитал клеветой, просто отражали его мнение, взгляды и критику в адрес одного из должностных лиц страховой компании.

Официальное решение по данному делу было принято 24 июля 2014 года. Русский вариант документа Павел Степанович получил лишь в октябре. Комитет ООН по правам человека занял сторону брестчанина и пришел к выводу, что его право на свободное выражение мнения было нарушено. В документе также отмечено, что государство обязано принять меры по возмещению штрафа и всех судебных расходов, а также по выплате компенсации пенсионеру.

ШТРАФНОЕ ОГРАНИЧЕНИЕ

Правозащитник Роман Кисляк, который оказывал юридическую помощь Павлу Степановичу, с принятым решением согласен.

«По сути, Комитет рассматривал не вопрос виновности или невиновности гражданина в клевете, а насколько обоснованно государством было применено ограничение в виде штрафа на свободу выражения мнения. И в данном случае ограничение было применено неправомерно, так как Павел Козлов не высказывался публично, а написал письмо министру финансов. При этом высказывание в отношении замдиректора он употребил в рамках критики страховой организации», - резюмировал Роман Кисляк.

tut.by

БНФ ВЫСТУПАЕ ЗА АДЗІНАГА КАНДЫДАТА

Якімі будуць выбары-2015, калі апазіцыя не вылучыць адзінага кандыдата?

«Я перакананы, калі не атрымаецца дамовіцца наконт адзінага, то падзеі будуць разгортвацца вельмі сумна», – падкрэсліў у праграме «Размова Калінкінай» на тэлеканале Белсат старшыня Партыі БНФ Аляксей Янукевіч.

Калі апазіцыя не пойдзе адзіным фронтам на прэзідэнцкія выбары ў 2015 годзе, то некалькі апазіцыйных прэтэндэнтаў рызыкуюць не набраць па 100 тыс галасоў дзеля рэгістрацыі ў кандыдаты. «Подпісы неабходна сабраць фактычна за 4 тыдні. У сённяшняй сітуацыі гэта вельмі няпроста, бо ёсць надзвычай вялікая апатыя ў грамадстве», – заўважыў спадар Янукевіч.

Паводле яго, цяпер беларусы неахвотна разважаюць пра палітыку. На прэзідэнцкіх выбарах цікавасць да палітычных падзеяў можа павысіцца, але не будзе незвычайна вялікай, прагназуе палітык.

Вылучэнне адзіным кандыдатам ад апазіцыі палітвязня Мікалая Статкевіча – не першасны варыянт, але магчымы, заўважыў спадар Янукевіч:

– Калі мы пераканаемся, што абсалютна выключаныя тыя варыянты, якія дазваляюць падчас гэтай выбарчай кампаніі пайсці шырэй у грамадства і працаваць не толькі на дэмакратычны электарат, але і на тых, хто пакуль не на нашым баку, пазмагацца за гэтую большасць, тады мы зможам разглядзець варыянт вылучэння Міколы Статкевіча, што будзе формай байкоту гэтых выбараў і фактычна азначае працу перадусім з дэмакратычным сегментам грамадства», – адзначыў прадстаўнік апазіцыі.

17 лістапада 5 палітычных сілаў з дэмакратычнай «сямёркі» – Беларуская сацыял-дэмакратычная партыя, Рух «За Свабоду», кампанія «Гавары праўду», Партыя БНФ і аргкамітэт па стварэнні партыі «Беларуская хрысціянская дэмакратыя» – узгаднілі працэдуру вылучэння адзінага кандыдата на адмысловым кангрэсе, што мае прайсці ў траўні.

Аб’яднаная грамадзянская партыя і Беларуская партыя левых «Справядлівы свет» пакуль не далучыліся да пагаднення аб вылучэнні адзінага.

Белсат

ДОСТУПНО ЛИ В БЕЛАРУСИ КАЧЕСТВЕННОЕ ВЫСШЕЕ ОБРАЗОВАНИЕ

Кошт навучання ў ВНУ Беларусі

Універсітэт	Кошт
Беларускі дзяржаўны медыцынскі ўніверсітэт	Да 2 200 даляраў
Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт	Да 2 050 даляраў
Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт інфарматыкі і радыеэлектронікі	Да 1 950 даляраў
Беларускі нацыянальны тэхнічны ўніверсітэт	Да 1 750 даляраў

Кошт вышэйшай адукацыі ў Еўрапейскім Звязе

- Да 12 350 даляраў
- Да 8 250 даляраў
- Да 4 120 даляраў
- Да 1 350 даляраў
- Бясплатна

Дынаміка зменаў сярэдняга заробка і коштаў навучання

	2010	2011	2012	2013	2014
кошт навучання	2 180 даляраў	1 612 даляраў	1 750 даляраў	2 163 даляраў	2 203 даляраў
сярэдні заробак	530 даляраў	339 даляраў	552 даляраў	618 даляраў	613 даляраў

Кошт навучання і месца ў сусветным рэйтынгу беларускіх ды еўрапейскіх ВНУ

ВНУ	Кошт	Месца
БДУ	2 050 даляраў	673-е
БНТУ	1 750 даляраў	1 937-е
БДУІР	1 950 даляраў	3 127-е
Венскі ўніверсітэт	Бясплатна	65-е
Універсітэт Осла	Бясплатна	73-е
Карлаў універсітэт	Бясплатна	100-е

Народны Рэферэндум ТАК!

referendumby.org

#рэферэндум

https://facebook.com/NarodnyReferendum

https://vk.com/referendumby

ЮБІЛЕЙКА
ІНФАРМАЦЫЙНА-АНАЛІТЫЧНЫ БЮЛЕТЭНЬ

• **Заснавальнік** – Суполка “Усход-2” гарадской арганізацыі Партыі БНФ
• Распаўсюджваецца бясплатна на правах унутранага карыстання
• **Падпісана ў друк** 30.11.2014 года ў 14-00
• Папера афсетная, 0,5 ул.-друк. аркуша, фармат А4. **Гарнітура** Helios.
• Надрукавана на памнажальнай тэхніцы сябраў рэдакцыі.
• **Наклад:** 299 асобнікаў.
• Рэдакцыя можа не падзяляць меркаванні аўтараў і друкаваць артыкулы для далейшай палемікі
• **Галоўны рэдактар:** Таццяна ГЕНДЗЕЛЬ
• **Рэдакцыйная калегія:** Наста ПАПЯЛОЎСКАЯ, Кірыл КАТОВІЧ, Ульяна ВЕНЦЭЛЬ.
• **Кантактны тэлефон: (029) 222-58-22, (029) 660-57-41.**
• **E-mail:** jubilejka@tut.by